

Forprojekt

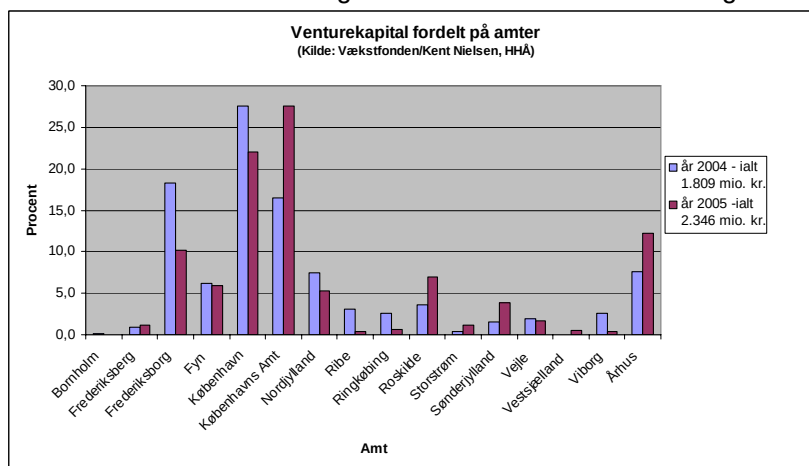
6.7 Kapitalformidling

Udfordringer og potentialer

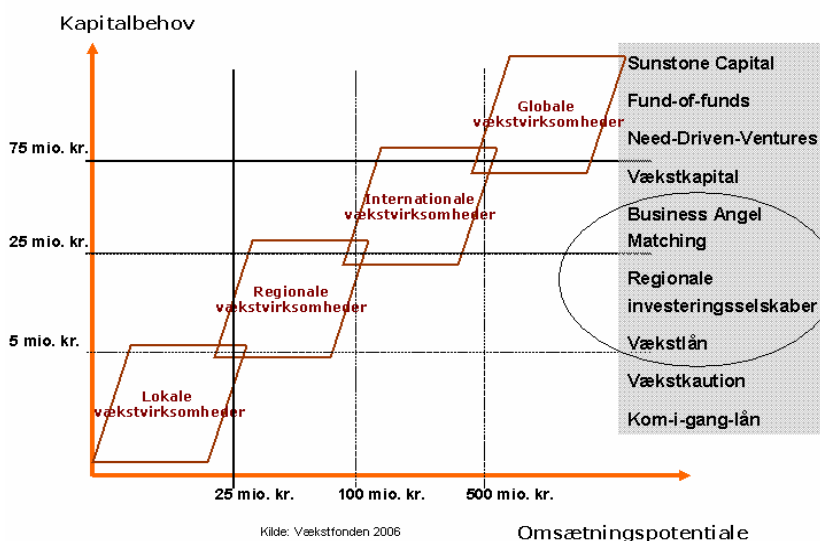
Region Midtjylland har omkring 3000 iværksættere om året, heraf er ca. 4 % vækstiværksættere. Andelen af vækstiværksættere skal øges. Dette kan blandt andet gøres ved at lette adgangen til risikovillig kapital, uanset branchetilhørsforhold og geografisk beliggenhed.

Generelt har den risikovillige kapital har været til stede for højteknologiske brancher geografisk beliggende i og omkring hovedstadsområdet.

Der har desuden i de senere år været en tendens til, at venturekapitalen i højere grad retter sig mod de senere faser af en virksomheds etablering – og dermed nedprioriterer de tidligste faser omkring grundlaget for virksomhedernes etablering. I den tidligste fase (pre-seed) har generelt været familie og venner, der har ydet den risikovillige kapital.

På nationalt plan er Vækstfonden den største danske investor i de tidligste faser (pre-seed og seed) af virksomheds-etableringen. I alt 2,1 mia. kr. har Vækstfonden under forvaltning. Kapitalen placeres i flere forskellige instrumenter, blandt andet garantiordninger, direkte investeringer i virksomheder og investeringer i venturefonde.

De statsligt etablerede initiativer Innovationsmiljøerne Østjysk Innovation A/S og Innovation MidtVest A/S (tidligere HH Development A/S) har mulighed for at investere i de tidligste faser af en virksomheds etablering. Desuden rådgiver innovationsmiljøerne om kapitalforhold.

De fire amter har i begrænset omfang arbejdet med indsatsområdet, hvorfor forprojektet også har som opgave at give en status på området og identificere aktørerne i Region Midtjylland.

Globaliseringsrådet har i sin strategi anbefalet, at der skal være flere vækstiværksættere, at vækstiværksættere skal have bedre adgang til risikovillig kapital og at der skal udvikles nye finansielle instrumenter til at understøtte udviklingen af vækstiværksættere. Globaliseringsrådet har yderligere i sin strategi lagt op til, at Væksthuset bør være det regionale omdrejningspunkt.

Vækstforums tænketank vedrørende iværksætteri har ligeledes pointeret vigtigheden af, at der skal være den rigtige kapital til sted på det rigtige tidspunkt. Dette betyder på regionalt plan, at huller i den nuværende kapitalforsyningskæde skal mindskes eller lukkes, således at færre vækstiværksættere og – virksomheder oplever adgangen til risikovillig kapital som en hindring for den planlagte vækst.

Indsatsen skal ses i sammenhæng med de øvrige forprojekter "Specialiseret rådgivning" - herunder især "Bedre rådgivning om kapitalforhold" - og "Iværksætteri i uddannelser" på iværksætterområdet.

På nationalt plan har Erhvervs- og Byggestyrelsen i samarbejde med blandt andet EU-kommissionen og vækstfonden lavet et oplæg vedrørende foreløbige tanker om etablering af en national holdingfond med ca. 1 mia. kr. under forvaltning. Fonden kunne virke gennem et partnerskab med etablerede kapitalformidlere. Fondens kapital kunne komme fra JEREMIE, den danske stat, regionale strukturfondsmidler, andre private, offentlige og institutionelle midler samt et lån fra den Europæiske Investeringsbank. EU-initiativet JEREMIE har til formål at forbedre finansieringsmulighederne for smv'er i EU.

I oplægget fra Erhvervs- og Byggestyrelsen lægges op til, at fonden kan tilbyde følgende ydelser:

- seed-kapital (i syndikering med regionale/nationale udbydere),
- Business Angels Match og
- lånekapital (i form af garantier, eks. kom-i gang-lån).

Som det ser ud på nuværende tidspunkt, vil der blive mulighed for regionale prioriteringer og kriterier. Det videre arbejde mod en eventuel etablering vil blive fulgt tæt.

Vækstforum har i sin erhvervsudviklingsstrategi identificeret følgende hovedudfordringer for iværksætteri:

- På lang sigt skal den regionale etablerings- og overlevelsesrate samt andel af vækstiværksættere øges inden 2015.
- På kort sigt skal den regionale iværksætterkultur styrkes.

Til hovedudfordringer er knyttet følgende delmål med udvalgte eksempler på indsatser:

1. Stærke iværksætterkompetencer, herunder
 - At understøtte iværksættere med vækstpotentiale
 - Øget overlevelsesrate blandt iværksættervirksomheder
 - Indsats for øget internationalisering af regionens virksomheder
3. Vækstklynger og væksterhverv, herunder
 - Bedre rådgivning til iværksættere og vækstvirksomheder om kapitalforhold
 - Initiativer til sikring af risikovillig kapital til iværksættere og vækstvirksomheder

Erhvervsudviklingsstrategien fastsætter følgende indikatorer:

- Andelen af vækstiværksættere skal øges fra 4 % til 6 % inden 2015.
- Overlevelsesraten efter 2 år for nyetablerede virksomheder skal øges fra 82 % til 90 % i 2015

Det foreslås at igangsætte et forprojekt, som skal udarbejde et forslag til udmøntning af handlingsplanens punkt 6.7 Kapitalformidling på følgende tre områder:

- Etablering af Business Angels Match
- Etablering af regionalt investeringsselskab
- Styrkelse af innovationsmiljøerne

Hertil kommer yderligere et område, nemlig Vækstlån, som også kunne være et potentielt indsatsområde på regionalt plan.

Oplæg til overordnet indhold og ydelser

Etablering af Business Angels Match

Der skal sættes fokus på eksisterende netværk og deres fokusområder. Ved at etablere en pulje af kompetent egenkapital på omkring 100 mio. kr. bestående af midler fra lokale og regionale Business Angels samt Vækstfonden vil man kunne etablere et stærkt og kompetent tilbud til vækstiværksættere og -virksomheder. Målgruppen for puljen kunne eksempelvis være mindre, innovative virksomheder i Region Midtjylland med behov for kapital og strategisk sparring.

Etablering af regionalt investeringsselskab

Status på hvilke initiativer/tilbud, der findes på området med henblik på at udvikle et initiativ, der kan supplere disse og derved udbedre huller i forsyningskæden af kapital til vækstvirksomheder. Der kunne eksempelvis sættes fokus på virksomheder med vækstambitioner og som befinder sig i faserne seed, opstart og vækst. Disse virksomheder har behov for kapital til etablering, udvikling og konsolidering på markedet.

I forprojektet skal der efterfølgende ses på udvikling og etablering af selskabet samt konceptet - herunder hvilke ydelser, investeringsselskabet skal kunne tilbyde og på hvilke præmisser og til hvilken målgruppe. Desuden hvilke investorer, der kunne have en interesse i at opbygge et investeringsselskab (herunder også en eventuel tiltrækning af udenlandsk kapital).

I tæt sammenhæng med en evt. etablering af investeringsselskab forventes Vækstfonden at have en interesse i at oprette et regionalt vindue og igangsætte nye initiativer - til gavn for ikke mindst regionens vækstvirksomheder. Synliggørelse af Vækstfonden kan med fordel ske i væksthuset. Det samme forventes at kunne være gældende for Højteknologifonden.

Styrkelse af innovationsmiljøerne

Innovationsmiljøernes rolle som naturlige regionale omdrejningspunkter for skabelse af nye innovative vækstvirksomheder samt som platform for samarbejde mellem kapital og viden skal styrkes. Dette skal ske i tæt samarbejde med væksthusene, som vil være den primære henviser af vækstiværksættere og vækstvirksomheder med kapitalbehov.

Innovationsmiljøerne skal være mere synlige for vækstiværksættere med hensyn til kapital og samtidig være en professionel sparringspartner vedrørende rådgivning om kapital. Desuden skal innovationsmiljøernes ydelser være mere synlige i væksthuset.

Udvikling af Vækstlån som et nyt tilbud

Vækstlån som et instrument til at fremme de etablerede virksomheders vækststrategier. Det kunne være et regionalt initiativ, der var egnet til de virksomheder, der er for små til venturekapital og for risikable for pengeinstitutter. Lånet kunne udmøntes i et fællesskab mellem Vækstfonden, pengeinstitutter og private investorer.

Aktørerne

De relevante aktører er de to regionale Business Angels netværk, de to Innovationsmiljøer, Væksthus Midtjylland, penge- og realkreditinstitutter, Vækstfonden, Connectdenmark, ventureselskaber m.fl.

Projektgruppe / udviklingsgruppe

Der nedsættes en bredt sammensat arbejdsgruppe til udvikling af initiativerne.

Arbejdsgruppen foreslås sammensat som følger:

- Connectdenmark – 1 repr.
- Vækstfonden – 1 repr.
- Regionale Business Angels Netværk – 1 repr.
- Penge- og realkreditinstitutter – 1 repr.
- Væksthus Midtjylland – 1 repr.
- Innovationsmiljøerne – 1 repr.
- Lokal erhvervsservice – 1 repr.
- Kommunerne – 1 repr.
- Region Midtjylland – 1 repr.

Økonomi

Region Midtjylland finansierer forprojektet. Den nedenstående økonomiramme vil derfor vedrøre selve projektet.

Økonomiramme - indikativ mio. kr.			
	Region	Anden offentlig	I alt
6.7. Kapitalformidling	4,0	3,0	7,0